

Sygn. akt IX Ka 1058/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogusław Sędkowski

Protokolant: st.sekr.sądowy Anna Niebudek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Roberta Jagusiaka

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2014 roku

sprawy A. S. (1)

oskarżonego o przestępstwo z art.178 a § 4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 13 maja 2014 roku sygn. akt IX K 125/14

na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 456 kpk, art. 636 § 1 kpk

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od oskarżonego A. S. (1) na rzecz Skarbu Państwa 140 (sto czterdzieści) złotych tytułem kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym, w tym 120 (sto dwadzieścia) złotych opłaty od kary, przeciwko której skierowana była apelacja.

Sygn. akt IX Ka 1058/14

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Kielcach oskarżył **A. S. (1)** o to, że w dniu 6 maja 2014 roku w K. znajdując się w stanie nietrzeźwości wynik badania – 1,1- mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził pojazd marki F. (...) o nr rej (...) w ruchu lądowym będąc wcześniej prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 9.03.2009 roku w sprawie o sygn.. akt XII K 891/10 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości - to jest o przestępstwo określone w art. 178a § 4 kk

Sąd Rejonowy w Kielcach wyrokiem z 13 maja 2014 roku w sprawie IX K 125/14 uznał A. S. (1) w ramach czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia za winnego tego, że w dniu 6 maja 2013 roku w K. znajdując się w stanie nietrzeźwości (wynik I badania o 1,10 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, wynik II badania – 1,09 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, wynik III badania – 1,06 mg.l alkoholu w wydychanym powietrzu) prowadził w ruchu lądowym samochód marki F. (...) o nr rej. (...), będąc uprzednio prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 9 marca 2010 roku sygn.. akt XII K 891/10 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości i czyn ten zakwalifikował jako przestępstwo z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 178a § 1 kk i za to na podstawie art. 178a § 4 kk wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy przepisów art. 42 § 2 kk i art. 43 § 1 kk Sąd orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat i zaliczył na podstawie art. 63 § 2 kk na poczet tego środka karnego okres zatrzymania prawa jazdy nr (...) wydanego w dniu 28 października 2010 roku przez Starostę (...) począwszy od dnia 6 maja 2013 roku.

Od oskarżonego na podstawie art. 49 § 1 i 2 kk zostało także orzeczone świadczenie pieniężne w kwocie 500 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zaś na podstawie art. 627 kpk koszty sądowe w wysokości 261 złotych, w tym 120 złotych opłaty.

Apelację od tego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego zaskarżając wyrok w całości.

Powołując się na przepis art. 427 § 2 kpk i art. 438 pkt 2 – kpk zarzucił orzeczeniu:

1. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na jego treść – art. 7 kpk, art. 5 § 1 i 2 kpk, art. 410 kpk wynikające z dokonania ustaleń faktycznych z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów i zastosowanie w jej miejsce dowolnej oceny dowodów, wykroczenie poza ramy prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego, niedostateczne i niepełne uwzględnienie dowodów przemawiających na korzyść oskarżonego i interpretację niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, zaś oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na hipotezach, nieuprawnnych w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności w wyniku do bezkrytycznego przyjęcia za wiarygodne w całości zeznań S. T. i Ł. K., które należy ocenić krytycznie, gdyż nie zostały one pozytywnie zweryfikowane na tle całokształtu zebranego materiału dowodowego.;
2. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na jego treść – art. 2 § 2 kpk, art. 4 kpk, art. 7 kpk i art. 410 kpk polegająca na oparciu rozstrzygnięcia w zakresie winy A. S. (1) jedynie na części zgromadzonego materiału dowodowego, a to w szczególności na zeznaniach S. T. i Ł. K., a ponadto na „nieobdarzeniu walorem wiarygodności wyjaśnień oskarżonego A. S. (1) oraz zeznań A. S. (2) oraz J. G.” (k. 165);
3. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na jego treść – art. 424 § 1 pkt 1 kpk poprzez niewyczerpujące wskazanie i omówienie wzajemnych korelacji jakie zachodzą pomiędzy poszczególnymi dowodami obciążającymi w sytuacji, gdy dowody te nie są jednoznaczne, spójne i konsekwentne, a zwłaszcza z zeznań J. G., którego podają inny przebieg zdarzeń od uznanego przez Sąd;
4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na jego treść a wyrażający się w ustaleniu, że w inkryminowanym czasie oskarżony prowadził pojazd mechaniczny w ruchu lądowym podczas, gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do poczynienia nie budzących wątpliwości w sprawie.

Z ostrożności procesowej skarżący podniósł rażącą surowość orzeczonej kary pozbawienia wolności w wymiarze bezwzględnym oraz środka karnego nieadekwatnych do stopnia zawinienia oraz społecznej szkodliwości czynu, a nadto nieuwzględniających w sposób dostateczny okoliczności łagodzących m.in. w postaci niestworzenia przez oskarżonego z uwagi na porę dnia oraz miejsce zdarzenia realnego zagrożenia w ruchu.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, a z ostrożności procesowej o zmianę wyroku poprzez zastosowanie wobec oskarżonego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności oraz złagodzenie okresu obowiązywania środka karnego. Podkreślił, że oskarżony nie jest człowiekiem zdemoralizowanym, pracuje, ma na utrzymaniu dziecko i dla osiągnięcia celów represji karnej nie jest konieczne orzekanie wobec niego kary bezwzględnego pozbawienia wolności.

W uzasadnieniu apelacji obrońca oskarżonego podniósł, że analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pozwala z całą stanowczością stwierdzić, że w sprawie brak jest dowodów, które w sposób bezsporny potwierdzałyby fakt prowadzenia przez oskarżonego pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym. Zachowanie realizujące znamiona zarzucanego czynu musiałoby mieć miejsce przed zaparkowaniem pojazdu przed supermarketem, bowiem po

dokonaniu zakupów oskarżony nie zdołał rozpocząć jazdy, a jedynie uruchomił silnik. W takiej sytuacji zdaniem skarżącego należy stwierdzić, że to zachowanie oskarżonego mogłoby zostać zakwalifikowane jako usiłowanie popełnienia czynu objętego aktem oskarżenia z uwagi na jego formalny charakter.

Obrońca oskarżonego zwrócił też uwagę na treść zeznań świadków Ł. K. i S. T.. Jak wynika z zeznań świadka Ł. K. nie widział on by oskarżony przyjechał samochodem. Również świadek S. T. w zeznaniach złożonych na rozprawie głównej wskazała, że nie widziała jak oskarżony podjeżdża na parking. Wprawdzie na rozprawie w dniu 6 maja 2014r. zmieniła swoje zeznania w tym zakresie, ale wątpliwym jest czy można je oceniać jako wiarygodne. Również treść notatki K. R. nie może być oceniana jako wiarygodna, ponieważ co innego w swej treści zawierają jego zeznania, a co innego sporządzona przez niego notatka.

Obrońca oskarżonego wskazał na treść zeznań świadków J. G. i A. S. (2), którzy podają spójną, logiczną i zgodną z doświadczeniem życiowym wersję według której samochód prowadziła żona oskarżonego. Kiedy po dojechaniu na parking zorientowała się, że mąż jest pijany między małżonkami doszło do awantury, której świadkiem był J. G., przechodzący przypadkiem koło samochodu małżonków. Po klótni A. S. (3) opuściła pojazd i wróciła doń dopiero po zatrzymaniu jej męża przez policję. Zdaniem skarżącego zeznania tych świadków oddają wiernie rzeczywisty przebieg zdarzenia i to one powinny stać się wersja wybrana przez Sąd.

Rozstrzygając wątpliwości Sądu dotyczące sprawności zamków w samochodzie F. (...) skarżący podkreśla, że nie ma tu żadnych sprzeczności w zeznaniach oskarżonego. W aucie faktycznie niesprawne są zamki: drzwi po stronie pasażera można otworzyć tylko od środka, natomiast drzwi od strony kierowcy pozbawione są możliwości zamknięcia i dlatego oskarżony po wyjściu ze sklepu usiadł na miejscu przeznaczonym dla kierowcy. Ponadto świadkowie S. T. Ł. K. i K. R. zeznali, że oskarżony trzymał w ręce plik kluczy wśród których był klucz do samochodu. Tymczasem z wyjaśnień oskarżonego i zeznań jego żony wynika, że klucz do auta trzymany był osobno, a w pęku były jedynie klucze do domu. W związku z tym zeznaniom świadków należy odmówić wiarygodności.

Skarżący nie zgodził się również ze stanowiskiem Sądu uznającym, że postawa oskarżonego przyjęta w postępowaniu sądowym, kiedy zdecydował się aktywnie bronić i zgłaszać wnioski dowodowe jest wynikiem realizacji jego prawa do obrony i przyjętej w tym zakresie taktyki. Nie sposób również, zdaniem obrońcy, podzielić argumentacji Sądu, który podkreśla fakt, iż żona oskarżonego w czasie pobytu na Komisariacie Policji nie mówiła na temat przedmiotowego zajścia. Negatywnie należy się też odnieść do odmowy przymiotu wiarygodności zeznaniom J. G.. Świadek ten został zgłoszony dopiero na etapie postępowania odwoławczego albowiem wcześniej oskarżony nie wiedział, że świadek ten widział przedmiotowe zdarzenie.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacje nie jest zasadna w żadnym z zarzutów.

Nie jest zasadny zarzut obrazy przepisów art. 7 kpk, art. 5 kpk i art. 410 kpk mającej polegać na wadliwej, sprzecznej z logiką czy zasadami doświadczenia życiowego, ocenie dowodów. Sąd pierwszej instancji dokonał wręcz drobiazgowej oceny dowodów zebranych w sprawie, czemu dał wyraz w uzasadnieniu wyroku (k. 153 – 156). Oceniał wszystkie dowody w oparciu o zasady logicznego myślenia i doświadczenia życiowego. Skarżący nie wykazał, by w cenie tej były luki polegające na braku logicznego wnioskowania. Nie wykazał też braków oceny co zasad doświadczenia życiowego. Ten zarzut apelacji, rozwinięty w jej uzasadnieniu, sprowadza się do polemiki z oceną dowodów dokonaną przez sąd, skoro jednak nie podważa skutecznie – jak wyżej wskazano – tej oceny, nie może skutkować wzruszeniem wyroku. Nie doszło w tej sprawie do obrazy przepisu art. 5 kpk, bowiem nie ma jakichkolwiek przesłanek wskazujących, że naruszono zasadę domniemania niewinności, nie ma zaś też w sprawie nie dających się usunąć wątpliwości, bowiem przy wyczerpującym materiale dowodowym sąd wszelkie wątpliwości rozstrzygnął dokonując zasadnej, jak wyżej podkreślono, oceny dowodów.

Nie jest zasadny zarzut obrazy przepisów postępowania, mianowicie art. 2 § 2 kpk, art. 4 kpk, art. 7 kk i art. 410 kpk, mającej polegać na oparciu orzeczenia jedynie na części dowodów oraz odmowie wiary wyjaśnieniom oskarżonego

i dowodom te wyjaśnienia wspierającym. Przede wszystkim stwierdzić należy, że sąd pierwszej instancji rozważył i ocenił wszystkie dowody, jakie w sprawie zostały zgromadzone. Podstawą wyroku były więc wszystkie okoliczności ujawnione na rozprawie. Skarżący nie wskazał z resztą w apelacji by sąd którekolwiek dowody w analizie pominął. Stąd tak w tym zarzucie, jak i poprzednim, wyżej omówionym, nie jest zasadnym podnoszenie obrazy art. 410 kpk.

Podkreślić natomiast należy, że każdy proces karny polega na ścieraniu się dowodów popierających i przeczących oskarżeniu. Rzeczą sądu jest dokonanie oceny wszystkich tych dowodów według zasad wskazanych w przepisie art. 7 kpk i na tej podstawie danie wiary określonym dowodom, co wiąże się najczęściej z odmową wiary co do innych dowodów. Nie można na tej podstawie twierdzić, że sąd oparł orzeczenie jedynie na części dowodów, bowiem wyrok oparty jest na wszystkich dowodach, z których część jest podstawą ustaleń faktycznych, zaś inne – ocenione – uznane zostały za niewiarygodne.

Chybionym jest zarzut obrazy przepisów art. 2 § 2 kpk i art. 4 kpk. Nie są to przepisy ściśle proceduralne, których obraza może mieć wpływ na treść orzeczenia, ale ogólne dyrektywy postępowania karnego: art. 2 § 2 kpk wyraża zasadę prawdy materialnej a art. 4 kpk precyzuje zasadę obiektywizmu.

Nie jest zasadnym zarzut niedomogów uzasadnienia zaskarżonego wyroku (obrazy art. 424 § 1pkt. 1 kpk). Jak wyżej podkreślono sąd pierwszej instancji dokonał wnikliwej, wręcz drobiazgowej oceny wszystkich dowodów, czemu dał wyraz w obszernym, zważywszy na liczbę dowodów i jeden zarzut oskarżenia, kilkunastostrońcowym uzasadnieniu. Nie sposób podzielić zarzutu skarżącego, że jakiekolwiek kwestie dotyczące oceny dowodów i ich wzajemnych relacji zostały przez sąd pierwszej instancji pominięte.

Nie jest zasadnym zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Zarzut taki jest zasadny wówczas, gdy dokonane przez sąd ustalenia nie są spójne (nie wynikają) z dowodami, którym sąd dał wiarę lub na których się oparł (np. opinie, dokumenty). W sprawie niniejszej ustalenia sądu wynikają wprost z dowodów, które sąd uznał za prawdziwe. Teza skarżącego sprowadza się do twierdzenia, że skoro – jak wyżej podniesiono – sąd dokonał (według skarżącego) błędnej oceny dowodów to i ustalenia sądu są błędne. Nie można podzielić tak sformułowanego zarzutu. Skoro apelujący skarży ocenę dowodów, to oczywistym jest, że ustalenia są pochodną owej oceny. Gdyby zarzut błędnej oceny dowodów okazał się słuszny, oczywistym jest, że skutkowałby zmianą orzeczenia bo przy odmiennej ocenie dowodów i ustalenia sądu byłyby inne.

Nieporozumieniem jest zaś zarzut błędu w ustaleniach faktycznych rozwinięty w pkt. V uzasadnienia apelacji (k. 166 odwr.), bowiem nie jest przedmiotem ustalenia sądu, tak jak i nie jest przedmiotem zarzutu aktu oskarżenia, że oskarżony po wyjściu ze sklepu wsiadł do samochodu i uruchomił silnik. Przedmiotem zarzutu i ustaleń sądu jest fakt przyjazdu tym samochodem, kierowanym przez oskarżonego w stanie nietrzeźwości na parking przed sklepem. Stąd zawarte w apelacji rozważania na temat tego kiedy pojazd jest w ruchu są w tej sprawie bezprzedmiotowe.

Nie jest też zasadnym zarzut rażącej niewspółmierności (surowości) kary. Przepis art. 178 a § 4 kk przewiduje karę od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności zaś przepisy art. 42 § 2 kk i art. 43 § 1 kk nakazują orzec środek karny – zakaz kierowania pojazdami – na czas od 1 roku do 10 lat. Oskarżony krytycznego dnia kierował samochodem w ruchu lądowym, w stosunkowo dużym mieście, w stanie głębokiego (ponad 2 promille) upojenia alkoholowego. W świetle tych ustaleń kara 4 miesięcy pozbawienia wolności, w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, na pewno nie może być uznana za rażąco surową. Także zakaz kierowania pojazdami, wobec – jak wynika z ustaleń w tej sprawie – braku oddziaływania poprzednio orzeczonego zakazu i wobec głębokiego stanu nietrzeźwości w jakim znajdował się oskarżony, nie może być uznany za rażąco surowy. Sąd orzekł go w granicach 1/3 możliwego wymiaru uzasadniając w tej kwestii swoje stanowisko (k. 160). Sąd odwoławczy pogląd ten podziela.

Przepis art. 69 § 4 kk w zasadzie wyklucza możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwo z art. 178 a § 4 kk, ograniczając możliwość takiego orzeczenia jedynie do szczególnie uzasadnionych wypadków. Sąd pierwszej instancji okoliczności takich się nie dopatrył podkreślając (k. 160), że nie

jest nią sytuacja rodzinna oskarżonego, nie odbiegająca od wielu innych. Nie wykazano też jakichkolwiek szczególnych okoliczności związanych z osobą samego oskarżonego.

Rozstrzygając tę kwestię sąd odwoławczy stwierdza, że podstawę warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności w tej sprawie stanowić by musiała koniunkcja dwóch faktów: istnienie ogólnej pozytywnej prognozy kryminologicznej po stronie oskarżonego, jako ogólnej podstawy warunkowego zawieszenia wykonania kary, oraz – owe szczególne okoliczności, które obok tej podstawy, przemawiałyby za skorzystaniem ze wskazanej instytucji.

W przypadku oskarżonego żadna z tych podstaw nie zachodzi. Oskarżony jest sprawcą niepoprawnym, nie daje więc rękami przestrzegania prawa w przyszłości, w przypadku niewykonania orzeczonej kary. Nie zachodzą też żadne okoliczności szczególne, co słusznie dostrzegł sąd pierwszej instancji. W szczególności nie stanowią takich okoliczności: fakt posiadania rodziny czy wykonywania pracy.

Uznając apelację za niezasadną sąd odwoławczy, na podstawie przepisów art. 437 § 1 kpk, art. 456 kpk i art. 636 § 1 kpk, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy. Wobec zaś nieuwzględnienia apelacji wniesionej przez oskarżonego, to on ponosi koszty procesu związane z postępowaniem odwoławczym, które w tym przypadku wynoszą łącznie 140 złotych, w tym 20 złotych ryczałtu za doręczenia korespondencji oraz 120 złotych opłaty od kary przeciwko której skierowania była apelacja (art. 8 w związku z art. 1 pkt. 2 ustawy z 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych, tj. DZ. U. Nr 49/83 p. 223 z późniejszymi zmianami).

SSO Bogusław Sędkowski